

Namatek
True Education

Banking Transaction Tax

www.namatek.com

آشنایی با مالیات
تراکنش بانکی در ۵ گام

فهرست مطالب

۱. مالیات تراکنش مالی
۲. مالیات تراکنش بانکی
۳. نحوه رسیدگی سازمان امور مالیاتی به مالیات تراکنش بانکی
۴. روش های پیشگیری از تراکنش های بانکی مشکوک
۵. آیا اداره دارایی به تمامی حساب ها و تراکنش های مالی مودیان دسترسی دارد؟

مالیات تراکنش بانکی از انواع جدید مالیات است که به دلیل فراوانی حتی با نرخ کم، عایدی قابل توجهی را نصیب دولت می کند. اگر صاحب شغل هستید برای عدم ایجاد شک برای سازمان امور مالیاتی در خصوص تراکنش های مالی، بهتر است با تراکنش های بانکی مشکوک آشنا شوید و با استفاده از روش هایی از ایجاد تراکنش های بانکی مشکوک خودداری کنید. اگر تمایل دارید با انواع تراکنش های بانکی آشنا شوید و دلایل شک سازمان امور مالیاتی به برخی از تراکنش های بانکی را بدانید تا انتهای این مقاله با ما همراه باشید.

#۱ مالیات تراکنش مالی

مالیات بر تراکنش های مالی (Financial Transaction Tax) در سال ۱۹۶۴ در انگلستان به صورت مالیات حق تمبر تصویب شد. مالیات بر تراکنش های مالی انواعی نظیر مالیات بر تراکنش های اوراق بهادار، اوراق بدهی، مالیات بر تراکنش های ارزی، حق بیمه، معاملات املاک و مستغلات و مالیات تراکنش بانکی دارد.

#۲ مالیات تراکنش بانکی

در سال ۱۸۹۸ دولت آمریکا اولین بار مفهوم مالیات تراکنش بانکی (Banking Transaction Tax) را به صورت پرداخت دو سنت برای هر چک بانکی مورد معامله مقرر کرد. علاوه بر آمریکا برخی کشورهای آمریکای لاتین، یونان و استرالیا نیز از این نوع مالیات استفاده کردند. مالیات تراکنش بانکی از جدیدترین انواع مالیات است. مودیان مالیاتی که

در این بخش از مالیات صاحبان مشاغل و فعالین اقتصادی هستند، باید اطلاعات مربوط به معاملات تجاری خود را دریافت، جمع آوری و طبقه بندی کنند تا با شفاف سازی اطلاعات مورد سوءظن نظام مالیاتی کشور قرار نگیرند. لذا آشنایی با دستورالعمل رسیدگی به تراکنش های بانکی برای رفع این نگرانی ها ضروری است. سازمان امور مالیاتی دستورالعملی صادر کرده است که به موجب آن تمامی واریزی های بانکی یا گردش بستانکاری جزء درآمد مودی مالیاتی قرار نگیرد؛ بلکه تراکنش های بانکی باید مورد بررسی قرار گیرند و در صورت نامشخص و بیش از حد بودن بر آن ها تمرکز شود و از مودی در خصوص چنین تراکنش هایی بازخواست شود. سازمان امور مالیاتی در مبحث مالیات بر تراکنش بانکی اطلاعات معاملات بانکی فعالان اقتصادی را بررسی می کند و در صورتی که اطلاعات برای سازمان امور مالیاتی مورد شک و تردید باشد، موارد مشکوک را در لوح فشرده ای قرار می دهند و مودیان مالیاتی مکلف هستند تا در موعد زمانی مقرر لوح فشرده را از سازمان امور مالیاتی دریافت کنند و پس از آن یک ماه فرصت دارند تا آن موارد را برطرف کنند؛ در غیر این صورت مشمول جرائم مالیاتی می شوند. به دلیل گسترده بودن این مالیات حتی نرخ بسیار پایین آن هم می تواند درآمد قابل توجه در مدت زمان کوتاه فراهم آورد.

به طور کلی تراکنش های بانکی به دو دسته شفاف و مشکوک تقسیم می شوند:

#۱-۲ تراکنش بانکی شفاف یا غیرمشکوک

تراکنش های بانکی شفاف دارای ویژگی های زیر هستند (بدیهی است که هرکدام از ویژگی های مورد نظر وجود نداشته باشد تراکنش بانکی مشکوک و غیر شفاف خواهد بود):

- مبدا این تراکنش ها مشخص و قابل رهگیری است.
 - ماهیت درآمدی یا غیردرآمدی بودن آن ها برای سازمان امور مالیاتی مشخص است.
 - مبالغ تراکنش متناسب با نوع فعالیت اقتصادی مشخص است.
- تراکنش های بانکی شفاف و غیرمشکوک به دو دسته تقسیم می شوند:
- تراکنش شفاف با ماهیت درآمدی: معاف از مالیات هستند و درآمدهایی را شامل می شوند که مالیات آن ها پیش تر پرداخت شده است.

- تراکنش شفاف با ماهیت غیردرآمدی: تراکنش های اعضای هیئت مدیره و سهامداران، دریافت و پرداخت حق شارژ، دریافت و پرداخت به حساب بستگان، تسهیلات بانکی، انتقال بین حساب های شخصی، مبادلات مالی تحت عنوان قرض، ودیعه و... از این جمله هستند.

در صورتی که تراکنش ها شفافیت لازم را داشته باشند شامل مالیات تراکنش بانکی نخواهند شد.

#۲-۲ تراکنش بانکی غیرشفاف یا مشکوک

اگر به حساب اشخاص حقیقی و یا حقوقی وجوهی واریز شود که مبدأ و منشأ آن مشخص نباشد به این نوع تراکنش مشکوک گفته می شود. وجوه واریزی یا ماهیت درآمدی ندارند و سندی بر اثبات آن ها ارائه نشده است و یا ماهیت درآمدی دارند ولی کتمان شده اند. تعداد زیاد تراکنش بانکی حتی با مبالغ زیاد و میلیاردي اگر همراه با اسناد و مدارک قانونی باشند، مشکوک محسوب نمی گردند و مشمول مالیات تراکنش بانکی نمی شوند. تراکنشی مشکوک به حساب می آید که منبع ورود و خروج پول مشخص نباشد. تراکنش بانکی مشکوک یک رویداد مالی نظیر پولشویی یا فرار مالیاتی است. ورود و یا خروج وجوه به حساب های بانکی بدون مبدا مورد ظن سازمان امور مالیاتی قرار خواهد گرفت. تراکنش های بانکی که پس از بررسی ها از نظر سازمان امور مالیاتی مشکوک تشخیص داده شوند، مشمول مالیات تراکنش بانکی می شوند.

#۳ نحوه رسیدگی سازمان امور مالیاتی به مالیات تراکنش بانکی

مراحل فرآیند رسیدگی به تراکنش های مشکوک بانکی عبارت اند از:

۱. بررسی اولیه کمیته بازرسی:

کمیته ای شامل مدیر کل امور مالیاتی، معاون حسابرسی مالیاتی، نماینده دادستانی مالیاتی، مسئول حراست و روسای گروه حسابرسی ویژه، حجم ریالی گردش حساب بانکی مودی را با سوابق مالیاتی و حجم فعالیت های اقتصادی مودی مطابقت می دهند. در صورت مطابقت الزامی به حسابرسی مالیاتی نیست؛ اما در صورت عدم تطابق میان حجم ریالی گردش حساب با سوابق مالیاتی و فعالیت اقتصادی اطلاعات برای بررسی مجدد به اداره مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی ارسال می شوند.

۲. بررسی مجدد توسط اداره مبارزه با فرار مالیاتی:

این اداره تراکنش های مشکوک را برای تحقیقات بیشتر به سازمان امور مالیاتی ارسال می کنند.

۳. دعوت مودی برای ارائه توضیحات:

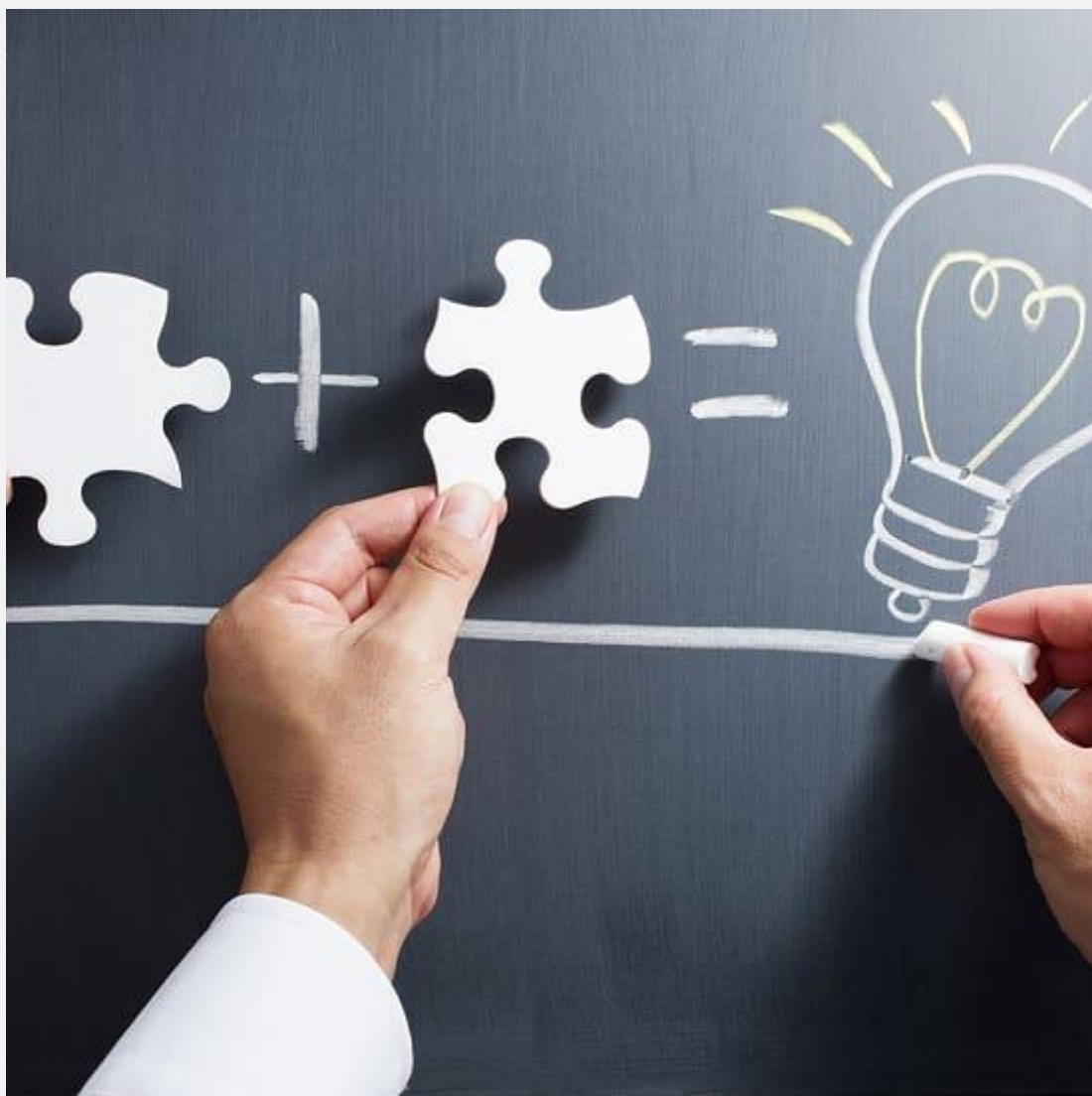
سازمان امور مالیاتی مودی و صاحب حساب را برای ارائه توضیحات به سازمان امور مالیاتی دعوت می کند.

۴. تحقیق در خصوص توضیحات مودی:

سازمان مالیاتی توضیحات مکتوب مودی را بررسی می کند و در خصوص صحت سنجی توضیحات مکتوب مودی از مراجع مربوطه استعلامات لازم را به عمل می آورند.

۵. بررسی نهایی گروه رسیدگی ویژه:

گروه رسیدگی ویژه بر اساس اظهارات مکتوب مودی، اطلاعات مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی و استعلامات اخذ شده از دیگر سازمان ها، رسیدگی نهایی در خصوص تراکنش های بانکی مشکوک را انجام می دهد.

از جمله مواردی که در روشن شدن تراکنش های بانکی مشکوک تأثیر به سزایی دارند، عبارتند از:

- اظهار کتبی مودی در خصوص تراکنش های بانکی مشکوک
- استعلامات اخذ شده توسط سازمان امور مالیاتی از طرف حساب ها و ارگان های مربوطه برای ردیابی تراکنش ها
- تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات توسط گروه رسیدگی ویژه
- تکنیک های حسابرس ویژه مورد استفاده گروه رسیدگی ویژه

در صورتی که بعد از طی مراحل فوق تراکنش های بانکی همچنان نامعلوم و مشکوک باقی بمانند، شامل مالیات تراکنش بانکی می شوند.

#۴ روش های پیشگیری از تراکنش های بانکی مشکوک

اگر صاحبین مشاغل موارد زیر را رعایت کنند، می توانند تا حدی از ایجاد ظن و تردید سازمان امور مالیاتی نسبت به برخی از تراکنش های بانکی و معاملاتی خود جلوگیری کنند.

برخی از روش های پیشگیری از تراکنش های بانکی مشکوک عبارت اند از:

- تفکیک کردن حساب ها: باید حساب های شخصی و شرکتی از هم تفکیک شوند. ادغام کردن فعالیت های مختلف در یک حساب احتمال ظن سازمان امور مالیاتی را بالا می برد.
- پیگیری و مسدود کردن حساب های غیرفعال: باید نسبت به پیگیری حساب های خود و بستن حساب های غیرفعال اقدام شود تا مورد سوء استفاده قرار نگیرند.
- تعیین تکلیف تمامی تراکنش های بانکی: هر فعال اقتصادی باید تمام تراکنش های بانکی خود، بالأخص وجوه واریزی را همراه با اسناد و مدارک نگهداری کند تا در صورت لزوم به سازمان امور مالیاتی ارائه نماید.

#۵ آیا اداره دارایی به تمامی حساب ها و تراکنش های مالی مودیان دسترسی دارد؟

از ابتدا سازمان امور مالیاتی به منظور جلوگیری از فرار مالیاتی به دنبال دسترسی کامل به حساب های بانکی و مالی مودیان مالیاتی بود؛ اما به دلیل عدم وجود زیرساخت های لازم انجام این کار عملی نگردید. پس از ابلاغ دستور به بانک ها برای انجام تراکنش های بانکی با استفاده از کد ملی و بهینه تر شدن زیرساخت های مورد نیاز، در سال ۱۳۹۹ با ارائه بخشنامه شماره ۱۶/۹۹/۲۰۰ دستور العملی به بانک ها و موسسات مالی ابلاغ گردید که دسترسی سازمان امور مالیاتی و اداره دارایی به تمامی حساب های مالی و بانکی مودیان مالیاتی داده شد و سازمان واحدهای

مخصوصی برای رصد، بررسی و تجزیه و تحلیل حساب های مالی مشتریان ایجاد کرد.

نتیجه گیری

مالیات تراکنش بانکی از جمله مالیات جدید است که برخی از سیاست گذاران مالیاتی به خاطر پایین بودن هزینه گردآوری، گستردگی پایه مالیاتی و امکان تعیین آن در نرخ های بسیار ناچیز از آن به عنوان مالیاتی جذاب با کمترین آثار جانبی یاد می کنند. به این منظور صاحبان مشاغل و فعالان اقتصادی باید اقدام به شفاف سازی تراکنش های بانکی کنند تا از ایجاد شک در سازمان امور مالیاتی نسبت به تراکنش های بانکی خود جلوگیری کنند و از پرداخت مالیات تراکنش بانکی در امان باشند.